

Vraag:

Is het haten van zijn vader en moeder (in Luk. 14:26) in tegenspraak met het eren van zijn vader en moeder (in Matth. 15:4)?

Antwoord:

Luk. 14:26:

“Indien iemand tot Mij komt en niet haat zijn vader, en moeder, en vrouw, en kinderen, en broeders, en zusters, ja, ook zelfs zijn eigen leven, die kan Mijn discipel niet zijn.”

Matth. 15:4:

“Want God heeft geboden, zeggende: Eert uw vader en moeder, en: Wie vader of moeder vloekt, die zal den dood sterven.”

“Tot Mij (de Here Jezus) komen” is een geloofskeuze maken (Joh. 6:35) en daaruit gaan leven (d.w.z. zijn kruis dragen en de Heer navolgen: Luk. 14:27). Luk. 6:47 zegt: “Een iegelijk, die tot Mij komt, en Mijn woorden hoort, en dezelve doet, ...”. Zo iemand vergelijkt de Heer met een wijs man is, die zijn (levens)huis op de Steenrots (Christus) gefundeerd had en bouwde.

“Haten” geeft o.a. weer: afstand nemen van (vgl. Joh. 3:20,21), ten achter stellen (vgl. Rom. 9:13). Het haten van zijn eigen leven (Grieks: psuchè; ook ziel) betekent niet, dat iemand zelfmoord pleegt o.i.d. Joh. 12:25 zegt: “Die zijn leven liefheeft, zal hetzelfde verliezen; en die zijn leven haat in deze wereld, zal hetzelfde bewaren tot het eeuwige leven”. Matth. 10:39, Matth. 16:25 en Luk. 9:24 voegen eraan toe: “om Mijnentwil”. Mark. 8:35 vermeldt nog extra: “en om des Evangelies wil”.

In Matth. 19:29 zegt de Heer het zo: “En zo wie zal verlaten hebben, huizen, of broeders, of zusters, of vader, of moeder, of vrouw, of kinderen, of akkers, om Mijns Naams wil, die zal honderdvoud ontvangen, en het eeuwige leven beërven”. Hier gaat het om aardse bezittingen en relaties.

Het haten van zijn leven betekent, dat iemand een duidelijke keuze voor de Heer maakt. Het betekent, dat iemand zijn eigen leven opgeeft (niet meer voor zichzelf leeft) en het in geloof ter beschikking stelt van de Heer. Zo iemand wil de Heer volgen, dienen en in gemeenschap met Hem leven. Dat wordt omschreven met “Mijn discipel zijn”. Het woord “discipel” betekent eigenlijk: “leerling”, “volgeling”. Gelovigen volgen de goede Herder en luisteren alleen naar Zijn stem. Zij willen van Hem leren uit Zijn Woord.

“Haten” staat in de Schrift tegenover “liefhebben” (Luk. 16:13; Hebr. 1:9). Onze Heiland sprak in Matth 10:37: “Die vader of moeder liefheeft boven Mij, is Mijns niet waardig; en die zoon of dochter liefheeft boven Mij, is Mijns niet waardig”. Uit dit vers blijkt, dat het liefhebben van de Heer hogere prioriteit heeft dan het liefhebben van vader of moeder. De geestelijke band met de Heer is belangrijker dan de aardse band. Vader en moeder liefhebben is goed. Daarbovenuit stijgt het liefhebben van de Here Jezus Christus. Daarom zegt de Heer: ‘boven Mij’. Uit de context van Matth. 10:34-39 blijkt, dat het zelfs gaat om een situatie van geloof tegenover ongeloof.

Aardse relaties (familiebanden, aardse kennissen, vrienden) zijn wel belangrijk, maar staan in verhouding tot de relatie met de Heer en de medegelovigen op een lager plan. De Here Jezus gaf dit aan in Matth. 12:46-50. Vers 50 zegt: “Want zo wie den wil Mijns Vaders doet, Die in de hemelen is, dezelve is Mijn broeder, en zuster, en moeder” (vgl. Mark. 3:35).

“Eer uw vader en moeder” is ontleend aan de wet (Ex. 20:12; Deut. 5:16). In Matth. 15 wordt het door de Heer genoemd, vanwege het feit, dat de Joodse leidlieden dit gebod Gods krachteloos gemaakt hadden. Zij hadden de betekenis ervan beperkt. Zij leerden, dat met het geven van een bepaalde gave aan de ouders, voldaan was aan het eer geven van vader en moeder (Matth. 15:5,6; Mark.7:9-11). Verdere zorg en aandacht voor de ouders is dan niet meer nodig. De Here Jezus wijst dat af (Mark.7:12,13). Het eren van vader en moeder is nog steeds van kracht, want het wordt gelovige kinderen voorgehouden in Ef.6:2,3: Eer uw vader en moeder.

We hebben dus niet te maken met tegenspraak in deze verzen. Het is een zaak van prioriteiten stellen m.b.t. het volgen en dienen van de Heer. De apostel Paulus houdt ons die gezindheid voor in o.a. Fil. 3:7,8 en 14:

7 Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht.

8 Ja, gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen.

14 Maar één ding doe ik, vergetende, hetgeen achter is, en strekkende mij tot hetgeen voor is, jaer ik naar het wit, tot den prijs der roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus.

We dienen alles om Christus' wil schade achten, omwille van de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus. Paulus deed één ding: hetgeen achter ligt vergeten, om te jagen naar doelwit: de prijs der roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus.